

Kontrolní závěr z kontrolní akce

18/25

Účetní závěrka Městského soudu v Praze za rok 2017

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2018 pod číslem 18/25. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Ing. Jaromíra Steidlová.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda Městský soud v Praze při vedení účetnictví v roce 2017 a při sestavení účetní závěrky k 31. 12. 2017 postupoval v souladu s příslušnými právními předpisy.

Kontrolovaná osoba:

Městský soud v Praze (dále také „MS Praha“).

Kontrolováno bylo období roku 2017 včetně souvisejících skutečností z let předchozích a z roku 2018, popř. 2019.

Kontrola byla prováděna u kontrolované osoby v době od listopadu 2018 do května 2019.

Kolegium NKÚ na svém XI. jednání, které se konalo dne 29. července 2019,

schválilo usnesením č. 6/XI/2019

kontrolní závěr v tomto znění:

Klíčová fakta

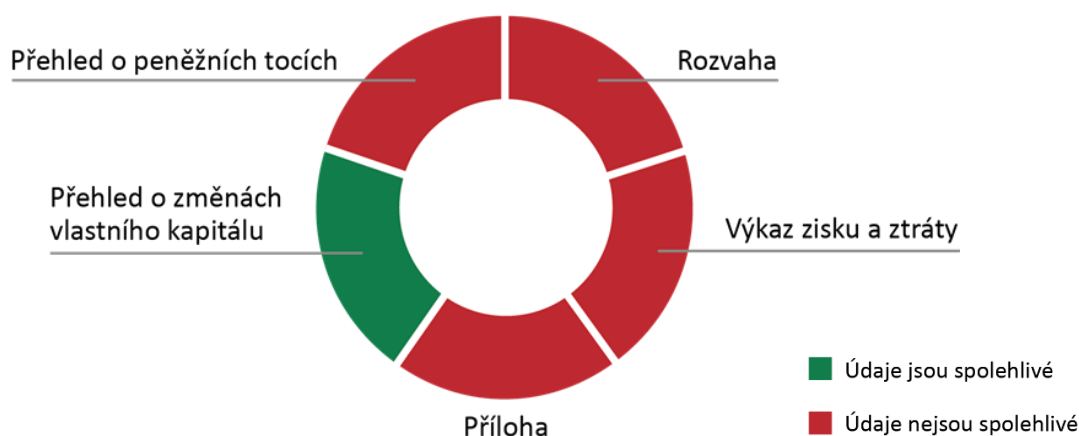
Účetní závěrka MS Praha k 31. prosinci 2017 (dále také „ÚZ“)

Spolehlivost údajů ÚZ dle zjištění NKÚ

Podle názoru NKÚ účetní závěrka MS Praha sestavená k 31. prosinci 2017 nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky dle účetních předpisů pro některé vybrané účetní jednotky.

1 049 mil. Kč	21 mil. Kč
Celková částka nesprávností ÚZ, které byly v průběhu kontroly zjištěny	Významnost (materialita), tj. hodnota nesprávností, která byla stanovena pro posouzení spolehlivosti ÚZ ¹

Spolehlivost ÚZ ve struktuře dle jednotlivých výkazů

Spolehlivost údajů ÚZ dle schvalujícího orgánu

Jedním z podkladů pro schvalování ÚZ byla zpráva externího auditora, která uvádí, že ÚZ podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví. Současně ani žádná zpráva interního auditu MS Praha neuváděla žádné zjištění o skutečnostech, které by mohly způsobit neúplnost účetnictví. Ministerstvo spravedlnosti, jako schvalující orgán, tedy ÚZ schválilo.

Porušení rozpočtové kázně

Byly zjištěny výdaje v celkové částce přesahující 26 mil. Kč, které byly realizovány v rozporu s právními předpisy. Tyto skutečnosti jsou dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), porušením rozpočtové kázně. Rozhodující podíl na této částce mělo nedodržení rozpočtových pravidel při poskytování záloh ke splnění povinnosti uložené zvláštním právním předpisem. NKÚ v této

¹ Významnost byla stanovena ve výši 2 % z celkových nákladů, které byly vykázány ve výši 1 041 mil. Kč.

souvislosti doporučuje, aby byla provedena úprava rozpočtových pravidel tak, aby respektovala specifika soudních řízení.

Porušení dalších právních předpisů

MS Praha nevracel v zákonných lhůtách soudní poplatky a tím se vystavoval riziku platby úroků z prodlení z vratitelného přeplatku.

MS Praha v průběhu kontrolovaného období porušoval daňové předpisy tím, že se neregistroval jako plátce daně z přidané hodnoty, a také tím, že v řádném termínu nepodal daňové přiznání k dani z nemovitých věcí.

Vnitřní kontrolní systém

Vnitřní kontrolní systém MS Praha nebyl ve výše uvedených oblastech dostatečně účinný.

I. Shrnutí a vyhodnocení

Cílem kontrolní akce č. 18/25 bylo prověřit, zda MS Praha při vedení účetnictví v roce 2017 a při sestavení účetní závěrky k 31. 12. 2017 postupoval v souladu s příslušnými právními předpisy.

NKÚ prověřil průkaznost účetního zpracování, spolehlivost finančních informací na výstupu z účetní jednotky a dodržování vybraných požadavků právních předpisů při hospodaření s majetkem státu. Dodržování těchto postupů je základem řádného finančního řízení v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

MS Praha jako organizační složka státu (dále také „OSS“) je povinen v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, účtovat o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření. Informace, které předkládá v účetní závěrce, musí být spolehlivé, srovnatelné, srozumitelné a posuzují se z hlediska významnosti.

1. Vedení účetnictví MS Praha a spolehlivost údajů ÚZ

1.1 Vedení účetnictví

V oblasti vedení účetnictví se kontrola zaměřila na jeho správnost, úplnost, průkaznost a srozumitelnost. Prověřila dodržování směrné účtové osnovy a správnost používání účetních metod. U vybraných účetních případů byla provedena kontrola s cílem ověřit systém účtování a vykazování informací o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví.

MS Praha nevedl v roce 2017 úplné, průkazné a správné účetnictví ve smyslu ustanovení § 8 zákona o účetnictví.

V průběhu kontroly **NKÚ zjistil v účetnictví MS Praha nesprávnosti s rozsáhlým dopadem na ÚZ**, tzn. na všechny účetní výkazy s výjimkou přehledu o změnách vlastního kapitálu. V podrobnostech viz část IV.1. tohoto kontrolního závěru.

1.2 Spolehlivost údajů ÚZ

Kontrolovány byly činnosti a skutečnosti, které byly předmětem účetnictví MS Praha a měly vliv na hodnoty kontrolovaných významných konečných zůstatků účtů v ÚZ.

Kontrolou bylo zjištěno, že některé informace v ÚZ nevykázal MS Praha v souladu s právními předpisy upravujícími vedení účetnictví. V údajích za běžné účetní období byly zjištěny a vyčísleny nesprávnosti v celkové výši **1 049 mil. Kč**. V podrobnostech viz část IV.1. tohoto kontrolního závěru.

MS Praha zejména:

- **vedl nesprávné a neúplné účetnictví v oblasti účtování nákladů z titulu odměn a náhrad výdajů** vyplacených obhájcům, znalcům, tlumočnickům a dalším osobám zúčastněným na soudních řízeních, když o těchto nákladech účtoval do nesprávného účetního období.

Systémové nedostatky v této oblasti, které byly **vyčísleny v minimální částce 43,8 mil. Kč²**, měly dopad na správnost vykázaných zůstatků rozvahy, tj. zejména účtu 389 – *Dohadné účty pasivní* a výsledků hospodaření a dále na správnost vykázaného zůstatku účtu 549 – *Ostatní náklady z činnosti ve výkazu zisku a ztráty*;

- **vedl nesprávné účetnictví, když o vratkách** v minulosti přijatých **soudních poplatků účtoval na účtu 538 – Jiné daně a poplatky, přestože** MS Praha v těchto případech **nevystupoval v roli poplatníka a nehradil soudní poplatky**. Tento **systémový nedostatek** byl vyčíslen **v částce 39,2 mil. Kč** a měl dopad na správnost vykázaných zůstatků výkazu zisku a ztráty, tj. účtu 538 – *Jiné daně a poplatky* a dále účtu 549 – *Ostatní náklady z činnosti*, resp. účtu 607 – *Výnosy ze soudních poplatků*;
- **vedl nesprávné účetnictví, když o výnosech z titulu náhrad vynaložených nákladů za ustanovené advokáty v trestním řízení účtoval na účtu 609 – Jiné výnosy z vlastních výkonů, přestože se o vlastní výkony MS Praha nejednalo**. Tento **systémový nedostatek** byl vyčíslen **v částce 18,3 mil. Kč** a měl dopad na správnost vykázaných zůstatků výkazu zisku a ztráty, tj. účtu 609 – *Jiné výnosy z vlastních výkonů* a účtu 649 – *Ostatní výnosy z činnosti*;
- **vedl nesprávné účetnictví v případě přehledu o peněžních tocích**, a to zejména tím, že:
 - **změnu stavu pohledávek**, se kterými nebyl spojen peněžní tok a které MS Praha evidoval za osobami mimo vybrané vládní instituce, **vykázal jako změnu stavu závazků**,
 - na položce „*C.I. Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu*“ **vykázal i účetní případy**, se kterými nebyl spojen žádný peněžní tok, a případy, které **nesouvisely se zvýšením či snížením stavu vlastního kapitálu dle § 26 vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky**,
 - na položce „*R. Stav peněžních prostředků k rozvahovému dni*“ **vykázal stav krátkodobého finančního majetku, který neodpovídal skutečnosti**.**Jednalo se o systémové nedostatky, které byly způsobeny zejména nesprávně nastavenými algoritmy výpočtu jednotlivých položek přehledu o peněžních tocích;**
- **vedl nesprávné a neúplné účetnictví v oblasti podrozvahových účtů, když na podrozvahových účtech neúčtoval o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví** – o podmíněných pohledávkách a podmíněných závazcích vyplývajících z rozhodovací činnosti MS Praha. Tento **systémový nedostatek** NKÚ vyčíslil jako odhad **v částce minimálně 907,7 mil. Kč³** a měl dopad na správnost zůstatků podmíněných pohledávek a podmíněných závazků z rozhodovací činnosti MS Praha vykazovaných v příloze účetní závěrky.

² Z částky 43,8 mil. Kč je 42,6 mil. Kč tvořeno podhodnocením zůstatku účtu 389 – *Dohadné účty pasivní* a souvisejících nákladů, resp. nadhodnocením výsledků hospodaření. Částku 42,6 mil. Kč NKÚ vyčíslil jako minimální, neboť vychází pouze z nevyúčtovaných záloh poskytnutých osobám zúčastněným na soudním řízení, které pro MS Praha vykonávaly nějakou činnost.

³ Částka podhodnocení podmíněných pohledávek a podmíněných závazků z rozhodovací činnosti MS Praha představuje výpočet NKÚ založený na skutečné výši předepsaných pohledávek a závazků z rozhodovací činnosti soudu za předchozí tři účetní období a vycházející z předpokladu neměnnosti věcných a legislativních podmínek majících vztah na rozhodovací činnost MS Praha.

Podle názoru Nejvyššího kontrolního úřadu účetní závěrka MS Praha sestavená k 31. prosinci 2017 nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky dle účetních předpisů pro některé vybrané účetní jednotky⁴.

Pro posouzení spolehlivosti informací v účetní závěrce byla stanovena významnost neboli materialita⁵ ve výši 21 mil. Kč. **Celková částka nesprávností, které byly v této ÚZ zjištěny a vyčísleny, byla s rozsáhlým dopadem na všechny účetní výkazy, s výjimkou přehledu o změnách vlastního kapitálu.**

Zveřejněná ÚZ⁶ tak podle názoru NKÚ obsahuje nespolehlivé informace v rozsahu, jak je výše uvedeno. Přitom informace z individuálních účetních závěrek jsou vstupními údaji do souhrnných účetních výkazů za Českou republiku za rok 2017.

2. Kontrolní systém

Vnitřní kontrolní systém MS Praha nebyl dostatečně účinný, neboť nezajišťoval přiměřenou jistotu o tom, že jsou:

- **dodržovány právní předpisy při hospodaření s veřejnými prostředky,**
- **ochraňovány peněžní prostředky proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným porušením právních předpisů,**
- **podávány včasné a spolehlivé informace vedoucímu orgánu o prováděných operacích.**

Jde přitom o hlavní cíle finanční kontroly podle zákona o finanční kontrole, jež jsou dle NKÚ přirozeně i cíli vnitřního kontrolního systému, který je její součástí.

Jednotlivé kontrolní prvky systému stanoveného právními předpisy pro zajištění spolehlivosti informací v účetní závěrce (inventarizace, interní audit, vnitřní kontrolní systém, schvalování účetní závěrky) nefungovaly v praxi tak, aby zajistily spolehlivost informací v ÚZ⁷.

⁴ Vedení účetnictví bylo v rozporu s ustanovením § 7 odst. 1 zákona o účetnictví, které požaduje, aby účetnictví bylo vedeno takovým způsobem, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, je dle ustanovení § 37a odst. 1 písm. f) tohoto zákona přestupkem.

⁵ Hladina významnosti reprezentuje hodnotu rozsahu nesprávností v účetní závěrce, jejichž překročení by již mohlo ovlivnit přiměřeně znalého uživatele. Při stanovení hladiny významnosti postupuje NKÚ v souladu s mezinárodními standardy nejvyšších kontrolních institucí (ISSAI) pro finanční audit a kontrolními standardy NKÚ.

⁶ Viz <http://monitor.statnipokladna.cz/2017/statni-rozpocet/oss-sf/00215660>.

⁷ Na nízkou účinnost procesu schvalování účetních závěrek i u jiných kontrolovaných osob, ve vztahu ke spolehlivosti informací účetních závěrek, upozornil NKÚ i v kontrolním závěru z kontrolní akce č. 17/36 – *Účetní reforma v oblasti veřejných financí* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 6/2018 *Věstníku NKÚ*), kde mj. konstatoval: „Z jedenácti případů, ve kterých NKÚ v rámci kontrolních akcí typu finanční audit prováděných u OSS k ověřované účetní závěrce vydal stanovisko, ve dvou případech účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Ve čtyřech případech vydal NKÚ stanovisko ke spolehlivosti účetní závěrky s výhradou. V dalších čtyřech kontrolních akcích NKÚ konstatoval, že účetní závěrka nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. V jednom případě se NKÚ ke spolehlivosti účetní závěrky nevyjádřil z důvodu neprůkaznosti účetnictví. NKÚ v rámci kontrolních akcí typu finanční audit prováděných u OSS a zaměřených na kontrolovaná období let 2012 až 2016 zjistil, že schvalovací orgány schválily dle vyhlášky č. 220/2013 Sb., o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek (dále také „vyhláška č. 220/2013 Sb.“),

V důsledku výše uvedených skutečností nebylo účetnictví MS Praha v roce 2017 úplné, průkazné a správné a informace v ÚZ nebyly spolehlivé.

Některé realizované operace vedly k porušení rozpočtové kázně dle rozpočtových pravidel a jiné další významné operace byly v rozporu s právními předpisy.

V podrobnostech viz část IV.2. tohoto kontrolního závěru.

3. Porušení rozpočtové kázně

V průběhu kontroly bylo zjištěno, že MS Praha:

- **neoprávněně použil peněžní prostředky** státního rozpočtu **ve výši 26 mil. Kč** tím, že poskytoval zálohy ke splnění povinnosti uložené zákonem č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), a zákonem č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, **na dobu delší než 12 měsíců,**
- **neoprávněně použil peněžní prostředky** státního rozpočtu **ve výši 302 tis. Kč** tím, že uhradil fakturovanou částku bez právního titulu,
- **neoprávněně použil peněžní prostředky** státního rozpočtu tím, že přijal a uhradil plnění na základě neúčinných smluv,
- **neprovedl odvod příjmů státního rozpočtu ve výši 100 tis. Kč** do státního rozpočtu v zákonném termínu.

Dle ustanovení § 44 rozpočtových pravidel jsou tyto skutečnosti **porušením rozpočtové kázně.** V podrobnostech viz část IV.3. tohoto kontrolního závěru.

4. Nedodržování zákonných lhůt a porušování daňových předpisů

MS Praha nepřeváděl bez zbytečného odkladu Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále také „ÚZSVM“) **peněžitě záruky, které na základě rozhodnutí MS Praha připadly státu.** V podrobnostech viz část IV.4.1 tohoto kontrolního závěru.

MS Praha nevracel soudní poplatky ve lhůtě dle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, **a vystavoval se tak riziku platby úroků z vratitelného přeplatku.** V podrobnostech viz část IV.4.2 tohoto kontrolního závěru.

MS Praha nesplnil povinnost vyplývající ze zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále také „zákon o DPH“), když jako osoba povinná k dani **nepodal přihlášku k registraci k DPH,** přestože překročil výši obrátu dle ustanovení § 6 odst. 1 zákona o DPH. V podrobnostech viz část IV.4.3 tohoto kontrolního závěru.

*i takové účetní závěrky, které dle zjištění NKÚ nepodávaly věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky či jej podávaly s výhradou některých významných skutečností. **Validační procesy realizované dle vyhlášky č. 220/2013 Sb. tak nezajišťují, aby účetní závěrky byly v požadované kvalitě dle účetních předpisů.***

Z kontrol NKÚ typu finanční audit dále vyplývá, že u kontrolovaných osob, u kterých jsou kontroly typu finanční audit prováděny opakovaně, v řadě případů dochází ke snížení chybovosti vykazovaných údajů. Je proto možné konstatovat, že systematicky opakované kontroly přispívají k vyšší spolehlivosti vykazovaných údajů.“

MS Praha nepodal daňové priznání k dani z nemovitých věcí v řádném termínu, takže postupoval v rozporu s ustanovením § 13a zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. V podrobnostech viz část IV.4.4 tohoto kontrolního závěru.

5. Doporučení k úpravě právních předpisů pro oblast peněžitých záruk a poskytování dlouhodobých záloh

NKÚ doporučuje, aby peněžitá záruka, která připadá dle trestního řádu státu, byla v právních předpisech (v rozpočtových pravidlech, popř. přímo v trestním řádu) označena jako příjem státního rozpočtu. Vlivem této legislativní úpravy by příslušný soud odváděl peněžité záruky, které připadly státu, na příjmový účet státního rozpočtu přímo (tj. nikoliv prostřednictvím ÚZSVM) a i na odvod tohoto druhu příjmu do státního rozpočtu by se vztahovaly lhůty a případné sankce za jejich nedodržení stanovené v rozpočtových pravidlech. V podrobnostech viz část IV.4.1 tohoto kontrolního závěru.

NKÚ doporučuje, aby právní úprava poskytování záloh ke splnění povinnosti uložené zvláštním právním předpisem (trestním řádem a občanským soudním řádem) byla v rozpočtových pravidlech upravena tak, aby respektovala specifika soudních řízení, kdy poskytnutí zálohy již z povahy věci by nemělo být svázáno časovým omezením, jelikož závisí na časově dopředu neurčitelné skutečnosti, kterou je nabytí právní moci soudního rozhodnutí. V podrobnostech viz část IV.3.1 tohoto kontrolního závěru.

II. Informace o kontrolované oblasti

Dle zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), MS Praha vykonává působnost krajského soudu v obvodu hlavního města Prahy, rozhoduje jako soud prvního stupně ve věcech veřejných rejstříků právnických a fyzických osob z obvodu MS Praha a Krajského soudu v Praze. Dále je věcně a místně příslušný jako soud prvního stupně ve věcech průmyslového vlastnictví a ochrany práv k odrůdám.

Dle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (dále také „zákon o majetku ČR“), je MS Praha OSS a dle zákona o účetnictví vybranou účetní jednotkou. Ministerstvo spravedlnosti vykonává státní správu MS Praha a je orgánem schvalujícím účetní závěrku MS Praha.

Přehled základních údajů z ÚZ je uveden v následujících tabulkách:

Tabulka č. 1: Údaje ÚZ – rozvaha a výkaz zisku a ztráty, údaje za běžné účetní období

Ukazatel	Částka (v Kč)
Aktiva netto	1 051 447 602,92
Pasiva	1 051 447 602,92
Náklady	1 040 720 513,68
Výnosy	240 418 512,41
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-800 302 001,27

Zdroj: ÚZ.

Pozn.: MS Praha vykázal aktiva v hodnotě brutto ve výši 1 622 225 819,98 Kč upravené o korekce ve výši 570 778 217,06 Kč.

Tabulka č. 2: Údaje ÚZ – informace o stavu účtů v knize podrozvahových účtů, údaje za běžné účetní období

Položka výkazu		Částka (v Kč)
P.I.2.	Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek	13 489 515,59
P.I.3.	Vyřazené pohledávky	133 531 372,04
P.IV.	Další podmíněné pohledávky	2 744 622,00
P.VI.	Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku	1 260 784,46
P.VII.	Další podmíněné závazky	173 280 522,62
P.VIII.4.	Ostatní dlouhodobá podmíněná pasiva	95 553,90

Zdroj: ÚZ.

Pozn.: Všechny právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

III. Rozsah kontroly

Kontrolní akce byla kontrolou typu finanční audit a jejím cílem bylo zjistit, zda kontrolovaná osoba při sestavení souhrnných finančních informací, které o svém hospodaření zveřejňuje, a při provádění jednotlivých transakcí postupovala v souladu s příslušnými právními předpisy.

Kontrolovaný objem finančních prostředků a majetku představuje hodnotu aktiv, pasiv, nákladů, výnosů a podrozvahových účtů vykázaných v ÚZ a vyčíslených v tabulkách č. 1 a 2.

Kontrola se zaměřila na činnosti a skutečnosti, které byly předmětem účetnictví a měly vliv na hodnotu kontrolovaných významných konečných zůstatků účtů v ÚZ.

Kontrolována byla také správnost používaných účetních metod a ostatních podmínek vedení účetnictví stanovených právními předpisy a Českými účetními standardy pro některé vybrané účetní jednotky⁸.

⁸ Dle ustanovení § 1 odst. 3 zákona o účetnictví jsou vybranými účetními jednotkami organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny.

Dle ustanovení § 36 odst. 1 zákona o účetnictví pro dosažení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami a pro zajištění vyšší míry srovnatelnosti účetních závěrek vydává Ministerstvo financí české účetní standardy. Standardy stanoví zejména bližší popis účetních metod a postupů účtování. Vybrané účetní

Výběr položek účetní závěrky byl proveden se zaměřením na vyhodnocená rizika nesprávnosti vykázaných údajů.

U relevantních transakcí byl prověřován soulad s vybranými ustanoveními dalších právních předpisů, a to zejména s ustanoveními rozpočtových pravidel, zákona o majetku ČR a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu.

V případě nově uzavřených smluv bylo ověřováno jejich uveřejnění v registru smluv dle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).

Prověřován byl i soulad nastavení vnitřního kontrolního systému MS Praha se zákonem o finanční kontrole a jeho prováděcí vyhláškou č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb., a to v rozsahu stanoveného předmětu a cíle kontrolní akce. U vybraných transakcí byla prověřována i funkčnost vnitřního kontrolního systému.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

1. Nesprávnosti zjištěné v účetnictví a v účetní závěrce

1.1 Neúčtování o některých nákladech a závazcích na akruálním principu

MS Praha ustanovuje obviněnému obhájce, pokud obviněný nemá obhájce vlastního nebo mu ho nezvolila jiná oprávněná osoba. Soudního řízení se mohou účastnit další osoby na řízení zúčastněné např. znalci, tlumočníci, svědci. Nemá-li obviněný nárok na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu, je zásadně povinen státu uhradit tyto náklady. V prvopočátku však náklady nese MS Praha. MS Praha může obhájcům, resp. advokátům poskytovat v odůvodněných případech v průběhu řízení zálohy na již vynaložené výdaje a na odměnu za již provedené úkony, a to ve smyslu § 151 odst. 3 trestního řádu nebo § 140 odst. 2 občanského soudního řádu. MS Praha účtuje o všech nákladech z titulu odměn a náhrad výdajů jako o nákladech MS Praha, a to ke dni nabytí právní moci usnesení o přiznání odměny a náhrady výdajů. Tento okamžik však není okamžikem jejich skutečného vzniku. Náklady MS Praha vznikají postupně v průběhu soudního řízení. **MS Praha** tak účtuje a následně **vykazuje v ÚZ náklady** z titulu odměn a náhrad hotových výdajů obhájcům, soudním znalcům, tlumočnickům a dalším osobám zúčastněným na soudním řízení **nikoliv na základě akruálního principu**, ale spíše na bázi peněžní. Tzn. k účtování nákladů a závazků nedochází na MS Praha v okamžiku jejich vzniku, ale nesprávně až při jejich úhradě. **Jedná se o nedostatek systémového charakteru, který má vliv nejen na údaje vykazované v účetní závěrce MS Praha k 31. prosinci 2017, ale i v účetních závěrkách předešlých.** V průběhu soudních řízení vznikají MS Praha **náklady a především závazky**, které se vlivem nesprávně nastavených

jednotky postupují podle standardů vždy. Použití standardů účetními jednotkami se považuje za naplnění účetních metod podle tohoto zákona a věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví.

účetních postupů **nepromítají do účetních závěrek MS Praha průběžně v okamžiku jejich vzniku**, čímž tyto účetní závěrky nevyovídají o tom, co se v daném roce (účetním období) skutečně stalo – jaké náklady a závazky a v jaké výši MS Praha vznikly. MS Praha by měl průběžně účtovat o nákladech a souvisejících závazcích. Skutečná výše odměny a náhrady výdajů však může být až do okamžiku pravomocného rozhodnutí MS Praha zpochybnitelná, a proto by MS Praha měl až do tohoto okamžiku vykazovat související závazek na účtu 389 – *Dohadné účty pasivní*, který je pro tyto případy určen. Okamžik nabytí právní moci rozhodnutí MS Praha, kterým je rozhodnuto o výši odměny a náhrady výdajů, je okamžikem, kdy by měl MS Praha již účtovat o skutečné výši závazku prostřednictvím účtu 321 – *Dodavatelé* a o zúčtování dohadného účtu pasivního na účtu 389 – *Dohadné účty pasivní* a poskytnuté zálohy, byla-li v daném případě poskytnuta. V důsledku uvedených skutečností **MS Praha** v rozvaze v údajích za běžné účetní období **podhodnotil zůstatek účtu 389 – Dohadné účty pasivní minimálně o 42,6 mil. Kč a nadhodnotil zůstatek účtu 432 – Výsledek hospodaření předcházejících účetních období minimálně o 22,1 mil. Kč** a ve výkazu zisku a ztráty v údajích za běžné účetní období **podhodnotil zůstatek účtu 549 – Ostatní náklady z činnosti minimálně o 20,4 mil. Kč**. NKÚ upozorňuje, že **dopad uvedené systémové nesprávnosti na příslušné rozvahové a výsledkové účty ÚZ je vyčíslen jako minimální**, neboť vychází pouze z nevyúčtovaných záloh poskytnutých osobám zúčastněným na soudním řízení, které pro MS Praha vykonávaly nějakou činnost. Ve skutečnosti je podhodnocení zůstatku účtu 389 – *Dohadné účty pasivní* a zůstatků účtů nákladů v jednotlivých letech, resp. nadhodnocení výsledků hospodaření významně vyšší.

1.2 Nesprávný obsah položek účetní závěrky

MS Praha vrací poplatníkům soudní poplatky, a to v případech vyjmenovaných v § 10 zákona o soudních poplatcích. MS Praha **účtoval o těchto vratkách** v minulosti přijatých **soudních poplatků na nesprávný účet 538 – Jiné daně a poplatky**. MS Praha v těchto případech **nevystupoval v roli poplatníka a nehradil soudní poplatky**. V důsledku této skutečnosti **MS Praha** ve výkazu zisku a ztráty v údajích za běžné účetní období **nadhodnotil zůstatek účtu 538 – Jiné daně a poplatky o 39,2 mil. Kč; tento systémový nedostatek měl dále ve výkazu zisku a ztráty dopad na správnost zůstatku účtu 549 – Ostatní náklady z činnosti, resp. zůstatku účtu 607 – Výnosy ze soudních poplatků o stejnou částku⁹**.

MS Praha účtoval nesprávně o nákladech z titulu vrácení peněžitých trestů¹⁰ na účtu 542 – Jiné pokuty a penále, přestože se **o sankční platbu (pokutu či penále) na straně MS Praha nejednalo**. V důsledku této skutečnosti **MS Praha** ve výkazu zisku a ztráty v údajích za běžné účetní období **nadhodnotil zůstatek účtu 542 – Jiné pokuty a penále o 4,3 mil. Kč a podhodnotil zůstatek účtu 549 – Ostatní náklady z činnosti o stejnou částku**.

⁹ O vratkách soudních poplatků lze dle NKÚ účtovat prostřednictvím účtu 549 – *Ostatní náklady z činnosti* a/nebo prostřednictvím snížení výnosů na účtu 607 – *Výnosy ze soudních poplatků*. Konkrétní postupy účtování těchto účetních případů si musí stanovit MS Praha.

¹⁰ MS Praha v některých případech vrací na základě nového soudního rozhodnutí peněžitě tresty, které uložil dle § 67 až § 69 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

MS Praha účtoval nesprávně o výnosech z titulu náhrad vynaložených nákladů za ustanovené obhájce v trestním řízení¹¹ na účtu 609 – *Jiné výnosy z vlastních výkonů*, přestože se o výnosy z vlastních výkonů nejednalo. V důsledku této skutečnosti MS Praha ve výkazu zisku a ztráty v údajích za běžné účetní období nadhodnotil zůstatek účtu 609 – *Jiné výnosy z vlastních výkonů* o 18,3 mil. Kč a podhodnotil zůstatek účtu 649 – *Ostatní výnosy z činnosti* o stejnou částku.

1.3 Nesprávnosti v přehledu o peněžních tocích

MS Praha nesprávně sestavil přehled o peněžních tocích, když např. změnu stavu pohledávek, které MS Praha evidoval za osobami mimo vybrané vládní instituce, vykázal jako změnu stavu závazků; dále na položce „C.I. Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu“ vykázal i účetní případy, se kterými nebyl spojen žádný peněžní tok (bezúplatné pořízení dlouhodobého nehmotného majetku formou změny příslušnosti hospodařit s majetkem státu, opravy předcházejících účetních období nebo investiční transfery přijaté až v následujícím účetním období) nebo které nesouvisely se zvýšením či snížením stavu vlastního kapitálu. Vlivem těchto systémových nesprávností podal MS Praha uživatelům účetní závěrky významně zkreslené a nesprávné informace o užití a tvorbě peněžních prostředků a o jejich konečném stavu. Dle údaje vykázaného na položce „F. Celková změna stavu peněžních prostředků“ mělo u MS Praha dojít v průběhu účetního období 2017 ke snížení stavu peněžních prostředků o 750 mil. Kč. Ve skutečnosti však došlo k jejich snížení o 784 mil. Kč.

Dle údaje vykázaného na položce „R. Stav peněžních prostředků k rozvahovému dni“ měl MS Praha mít krátkodobý finanční majetek k 31. prosinci 2017 ve výši 300 mil. Kč. Ve výkazu rozvaha byl ale tento majetek vykázan v souladu se skutečností, a to ve výši významně nižší – 266 mil. Kč. Údaj o této skutečnosti je tak v rámci účetní závěrky vykázan v rozdílné výši ve dvou účetních výkazech.

1.4 Neúčtování o podmíněných pohledávkách a závazcích

Rozhodovací činností MS Praha vzniká celá řada podmíněných pohledávek a podmíněných závazků, o kterých však MS Praha neúčtoval a v ÚZ nevykazoval.

V případě podmíněných pohledávek se jednalo zejména o soudní poplatky, peněžité tresty a o náhrady za ustanovené advokáty. V případě podmíněných závazků pak o vrácené soudní poplatky. Kromě výše uvedených titulů podmíněných pohledávek u MS Praha dále vznikají podmíněné pohledávky z pokut v civilním řízení, z pokut v trestním řízení, z exekučního řízení a další pohledávky z trestního a civilního řízení; v těchto případech se však jedná o méně významné případy než v případě soudních poplatků, peněžitých trestů a náhrad za ustanovené advokáty. Vzhledem k rozsahu rozhodovací činnosti MS Praha je však prakticky mimořádně obtížné účtovat o podmíněných pohledávkách a podmíněných závazcích jednotlivě, tj. zvlášť o každém případě. Možnou variantou, jak vykázat podmíněné pohledávky a podmíněné

¹¹ Byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu mj. odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem – viz § 152 odst. 1 písm. b) trestního řádu.

závazky vznikající z rozhodovací činnosti MS Praha, je **stanovení kvalifikovaného odhadu**¹², např. na základě praxe z minulých účetních období.

MS Praha v příloze účetní závěrky v údajích za běžné účetní období **podhodnotil krátkodobé a dlouhodobé podmíněné pohledávky z titulu soudních poplatků, peněžitých trestů a náhrad za ustanovené advokáty o 747,7 mil. Kč a podhodnotil krátkodobé a dlouhodobé podmíněné závazky z titulu soudních poplatků, peněžitých trestů a náhrad za ustanovené advokáty o 160 mil. Kč.** NKÚ upozorňuje, že **částky podhodnocení podmíněných pohledávek a podmíněných závazků z rozhodovací činnosti MS Praha představují kvalifikovaný výpočet NKÚ založený na skutečné výši předepsaných pohledávek a závazků z rozhodovací činnosti soudu za předchozí tři účetní období a vycházející z předpokladu neměnnosti věcných a legislativních podmínek majících vztah na rozhodovací činnost MS Praha.** Při ocenění krátkodobých a dlouhodobých podmíněných pohledávek a podmíněných závazků bylo aplikováno pravidlo 1+2, tj. jeden rok vykazovat na krátkodobých podmíněných pohledávkách a podmíněných závazcích a dva roky vykazovat na dlouhodobých podmíněných pohledávkách a podmíněných závazcích. **MS Praha si musí způsob kvalifikovaného výpočtu těchto skutečností stanovit sám, pravidelně ověřovat jeho vhodnost, a to včetně podmínek, za nichž byl sestaven.**

1.5 Vykazování zaniklých pohledávek

MS Praha v ÚZ vykázal i prekludované a tedy zaniklé pohledávky, u nichž již neexistovalo právo na peněžité plnění, a to ve výši minimálně 10,5 mil. Kč. Jednalo se o systémový nedostatek s vlivem na nadhodnocení brutto hodnot a korekcí o 9,2 mil. Kč vykázaných v rozvaze k účtu 315 – *Jiné pohledávky z hlavní činnosti* a na nadhodnocení zůstatku účtu 905 – *Vyřazené pohledávky* o 1,3 mil. Kč vykázaného v příloze účetní závěrky.

1.6. Nesprávná věcná a časová souvislost účetních případů

MS Praha účtoval o zařazení technického zhodnocení budovy do majetku až v lednu 2018, přestože okamžik uskutečnění účetního případu (okamžik uvedení do stavu způsobilého k užívání) nastal v prosinci 2017. V důsledku této skutečnosti MS Praha v rozvaze v údajích za běžné účetní období nadhodnotil zůstatek účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* o 6,4 mil. Kč a podhodnotil zůstatek účtu 021 – *Stavby* o stejnou částku.

MS Praha účtoval o pohledávce a o souvisejícím výnosu z titulu vyměřeného peněžitého trestu až v roce 2017, přestože tato skutečnost časově a věcně souvisela s účetním obdobím roku 2016. V důsledku této skutečnosti MS Praha v rozvaze v údajích za běžné účetní období podhodnotil zůstatek účtu 432 – *Výsledek hospodaření předcházejících účetních období* o 1,5 mil. Kč a ve výkazu zisku a ztráty v údajích za běžné účetní období nadhodnotil zůstatek účtu 642 – *Jiné pokuty a penále* o stejnou částku.

¹² V souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb. jde pro podmíněné pohledávky o předpokládané pohledávky, které mají vzniknout na základě individuálních rozhodnutí příslušných orgánů státní správy nebo mohou vzniknout na základě jiného projevu vůle jiné osoby. Pro podmíněné závazky jde o skutečnosti, které vyjadřují trvalé nebo dočasné zvýšení pasiv při splnění předem stanovených podmínek.

MS Praha neprovedl v okamžiku vzniku závazků, v podobě výdajů příštích období, **odúčtování souvisejících podmíněných závazků z účtu 973 – Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv**. V důsledku této skutečnosti **MS Praha** v příloze účetní závěrky v údajích za běžné účetní období **nadhodnotil zůstatek účtu 973 – Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv o 2,3 mil. Kč**.

1.7 Nesprávná aplikace účetní metody odpisování

MS Praha nevhodně nastavil předpokládanou dobu používání u dlouhodobého majetku typu informačních technologií. MS Praha stanovil u tohoto druhu majetku **předpokládanou dobu používání významně delší, než byla skutečná doba používání, čímž vyřazoval majetek s vysokou zůstatkovou cenou**. Jednalo se například o **servery** (průměrná předpokládaná doba používání: **26 let**, průměrná doba stáří serverů při vyřazení: **14 let**), **scannery** (průměrná předpokládaná doba používání: **20 let**, průměrná doba stáří scannerů při vyřazení: **14 let**), **tiskárny** (průměrná předpokládaná doba používání: **18 let**, průměrná doba stáří tiskáren při vyřazení: **16 let**), **notebooky** (průměrná předpokládaná doba používání: **17 let**, průměrná doba stáří notebooků při vyřazení: **13 let**), **počítače** (průměrná předpokládaná doba používání: **18 let**, průměrná doba stáří počítačů při vyřazení: **13 let**).

MS Praha stanovil předpokládanou dobu používání u tohoto dlouhodobého majetku nesprávně. Při inventarizaci **nezjišťoval, zda předpokládaná doba používání odpovídá odpisovému plánu, tím neidentifikoval případné rozdíly a na základě toho následně ani neupravoval odpisový plán**.

Tento **systémový nedostatek měl dopad na správnost** vykázaných konečných zůstatků **úctů v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty**, tj. účtů odpisovaného dlouhodobého majetku, **účtu 551 – Odpisy dlouhodobého majetku a účtů výsledků hospodaření**, a to **jak v účetním období 2017, tak v předcházejících účetních obdobích**. **Náklady z odpisů jsou** tak v časové řadě údajů **v jednotlivých účetních závěrkách vykazovány v nesprávné výši**. Výše dopadu této systémové nesprávnosti na údaje ÚZ nebyla při kontrole kvantifikována. Výpočtem na základě údajů v odpisových plánech MS Praha dospěl NKÚ k názoru, že dopad této skutečnosti na ÚZ není významný, avšak jedná se o systémový nedostatek – nesprávnou aplikaci jedné z akruálních metod účetnictví.

2. Kontrolní systém

2.1 Rizika nedostatečné spolehlivosti některých kontrolních prvků v oblasti účetnictví

2.1.1 Inventarizace

Při inventarizaci MS Praha v některých případech nezjistil skutečný stav, a tím ani rozdíl mezi skutečností a stavem v účetnictví. MS Praha při inventarizaci (v podrobnostech viz část IV.1 tohoto kontrolního závěru) **zejména nezjistil**:

- skutečnost, že na účtu 315 – *Jiné pohledávky z hlavní činnosti* a na účtu 905 – *Vyřazené pohledávky* vykazuje i pohledávky, u nichž uplynula prekluzivní lhůta, tzn., že pohledávky již právně neexistují, neboť v minulosti zanikly,
- skutečný stav krátkodobých závazků a krátkodobých podmíněných závazků, a v důsledku toho nezjistil neúplnost účetnictví,

- že předpokládaná doba používání dlouhodobého majetku neodpovídá vždy odpisovému plánu.

2.1.2 Interní audit

Žádný interní audit provedený v roce 2017 se nezaměřil na to, zda údaje vykázané v účetních výkazech věrně zobrazují majetek, zdroje jeho financování a hospodaření s ním. Rovněž ani žádná zpráva interního auditu za rok 2017 neuvádí zjištění o skutečnostech, které by mohly způsobit neúplnost nebo neprůkaznost účetnictví.¹³

2.1.3 Vnitřní kontrolní systém a spolehlivost informací o prováděných operacích na výstupu

Vnitřní kontrolní systém MS Praha nezajistil spolehlivé informace v ÚZ. Kontrolou NKÚ byly zjištěny a vyčísleny nesprávnosti v ÚZ ve výši 1,05 mld. Kč. Významné nesprávnosti se vyskytovaly ve všech částech ÚZ, kromě přehledu o změnách vlastního kapitálu, a měly tedy na ÚZ rozsáhlý dopad. Na základě těchto skutečností NKÚ vyhodnotil, že ÚZ nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky a že MS Praha v roce 2017 nevedl správné, úplné a průkazné účetnictví ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 až 4 zákona o účetnictví. V podrobnostech viz část IV.1. tohoto kontrolního závěru.

2.1.4 Schválení účetní závěrky

Účetní závěrka MS Praha za rok 2017 byla Ministerstvem spravedlnosti schválena. Proces schvalování účetní závěrky byl v souladu s požadavky vyhlášky č. 220/2013 Sb., o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek, avšak v tomto případě nevedl k zajištění spolehlivosti údajů ÚZ.

Podkladem pro schválení ÚZ byla zpráva auditora. **Ministerstvo spravedlnosti uzavřelo s externím auditorem v říjnu 2017 smlouvu,** jejímž předmětem bylo ověření účetní závěrky MS Praha za rok 2017 a také i prověření vedení účetnictví na soulad s právními předpisy, a to zejména s ohledem na jeho úplnost, průkaznost, správnost a způsob zachycování a prezentování hospodářských operací a na zhodnocení důležitých účetních procesů a používaných účetních postupů. **Dle zprávy auditora ÚZ podává věrný a poctivý obraz** aktiv a pasiv MS Praha k 31. prosinci 2017 a nákladů a výnosů a výsledku jeho hospodaření za období od 1. ledna 2017 do 31. prosince 2017, v souladu s českými účetními předpisy.

¹³ Zákon o finanční kontrole v ustanovení § 28 odst. 4 písm. a) stanoví, že interní audit zahrnuje finanční audity, které ověřují, zda údaje vykázané ve finančních, účetních a jiných výkazech věrně zobrazují majetek, zdroje jeho financování a hospodaření s ním. Dále pak v ustanovení § 31 odst. 3 písm. c) stanoví, že v ročních zprávách o výsledcích interního auditu se uvádějí zjištění o skutečnostech, které by mohly způsobit neúplnost nebo neprůkaznost účetnictví. **Zvyšující se význam finančních kontrol a interních auditů,** jejichž předmětem je oblast účetnictví, je přitom **zřejmý nejen ze zákona o finanční kontrole** a jeho novely provedené zákonem č. 64/2014 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím kontrolního řádu, ale též **z usnesení vlády České republiky ze dne 19. června 2018 č. 398, ke Zprávě o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2017.** Tímto usnesením bylo uloženo **zaměřovat finanční kontroly a interní audity i na dodržování právních předpisů v oblasti účetnictví a na evidenci a vymáhání pohledávek.**

2.2 Rizika v oblasti řídicí kontroly

MS Praha neprováděl ve všech případech řádně předběžnou kontrolu při řízení veřejných výdajů po vzniku závazku, což v dále uvedených případech vedlo ke skutečnostem nasvědčujícím porušení rozpočtové kázně.

V jednom případě MS Praha **vůbec neprovedl předběžnou kontrolu** při řízení veřejných výdajů po vzniku závazku **u výdaje ve výši 302 tis. Kč a uvedenou částku uhradil¹⁴. Ve dvou dalších případech MS Praha odsouhlasil i výdaje na smlouvy, které nebyly ještě účinné.** V podrobnostech viz část IV.3.3 tohoto kontrolního závěru.

3. Porušení rozpočtové kázně

3.1 Zálohy poskytnuté na dobu delší než 12 měsíců

MS Praha poskytuje zálohy ke splnění povinnosti uložené zvláštním právním předpisem. Tyto zálohy MS Praha poskytuje advokátům, soudním znalcům, insolvenčním správcům a likvidátorům na základě zvláštního právního předpisu, kterým je například trestní řád či občanský soudní řád.

Podle ustanovení § 49 odst. 2 rozpočtových pravidel ve znění účinném do 31. prosince 2014 byly OSS oprávněny poskytovat tyto zálohy bez časového omezení. Dne **1. ledna 2015** však nabyla účinnosti novela rozpočtových pravidel provedená zákonem č. 25/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, která stanoví, že zálohu poskytovanou **ke splnění povinnosti uložené zvláštním právním předpisem nesmí OSS poskytnout na dobu delší než 12 měsíců.**

Z inventurních soupisů MS Praha k SÚ 465 – *Dlouhodobé poskytnuté zálohy* vyplývá, že MS Praha i po uvedené novele rozpočtových pravidel poskytuje advokátům, znalcům a likvidátorům zálohy na dobu delší než 12 měsíců.

MS Praha v rozporu s § 49 odst. 2 rozpočtových pravidel **poskytoval** advokátům, znalcům a likvidátorům **zálohy na dobu delší než 12 měsíců. MS Praha tak neoprávněně použil peněžní prostředky státního rozpočtu ve výši 26,2 mil. Kč** ve smyslu § 3 písm. e) rozpočtových pravidel. Rozpočtová pravidla považují v § 44 odst. 1 písm. a) neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu za **porušení rozpočtové kázně.**

NKÚ však **současně upozorňuje na problematičnost právní úpravy provedené novelou** ustanovení § 49 odst. 2 rozpočtových pravidel **ve vztahu zálohám poskytovaným ke splnění povinnosti uložené zvláštním právním předpisem, kterým je trestní řád a občanský soudní řád. Dle těchto právních předpisů MS Praha poskytuje** obhájci, resp. zástupci v odůvodněných případech **přiměřenou zálohu na odměnu a náhradu hotových výdajů.**

¹⁴ Dne 29. prosince 2017 byl dodavatelem vystaven opravný daňový doklad na tuto částku; na bankovní účet MS Praha byla tato částka připsána až dne 8. ledna 2018. Předmětem plnění byly fakturované vícepráce, které však byly nad rámec původně uzavřené smlouvy o dílo. Dodatek č. 1 k této smlouvě, kterým byla oboustranně odsouhlasena cena za tyto vícepráce, byl uzavřen až dne 19. února 2018 a v registru smluv byl zveřejněn 20. února 2018.

Konečné vyúčtování této poskytnuté zálohy je možné až s vydáním pravomocného rozhodnutí o skutečné výši přiznané odměny a náhrady hotových výdajů, a tedy i za několik let od jejího poskytnutí (v závislosti na délce soudního řízení). **Lhůta 12 měsíců**, po kterou může být tento typ zálohy dle § 49 odst. 2 rozpočtových pravidel ve znění účinném od 1. ledna 2015 v rámci soudních řízení poskytnut, tak **může být v mnoha případech nesplnitelná**, resp. je ve vztahu k trestnímu řádu a občanskému soudnímu řádu **stěží aplikovatelná**. **NKÚ proto doporučuje úpravu rozpočtových pravidel tak, aby respektovala specifika soudních řízení**, kdy poskytnutí zálohy již z povahy věci by nemělo být svázáno časovým omezením, jelikož závisí na časově dopředu neurčitelné skutečnosti, kterou je nabytí právní moci soudního rozhodnutí.

3.2 Neprovedení převodu peněžních prostředků do příjmů státního rozpočtu v termínu stanoveném v § 45 odst. 10 rozpočtových pravidel

MS Praha přijal v průběhu roku 2017 peněžní prostředky v částce 55 tis. Kč určené na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti. Tyto prostředky převedl na svůj účet cizích prostředků a v rozporu s § 45 odst. 10 rozpočtových pravidel **neprovedl v roce 2017 ani v roce 2018 jejich převod do příjmů státního rozpočtu**, resp. příslušné organizační složce státu, **ve stanovených lhůtách**. Převod na příjmový účet Ministerstva spravedlnosti realizoval MS Praha až v únoru 2019 na základě upozornění NKÚ.

MS Praha dále v rozporu s § 45 odst. 10 rozpočtových pravidel **neprovedl v roce 2008 odvod** složené **zálohy** na náklady konkursního řízení ve výši 45 tis. Kč **do státního rozpočtu**, přestože se zálohou nemohlo být naloženo jinak, neboť konkursní řízení bylo pravomocně skončeno v roce 2007 a složitel byl v prosinci 2007 vymazán z obchodního rejstříku bez právního nástupce. Převod na svůj příjmový účet realizoval MS Praha až v únoru 2019 na základě upozornění NKÚ.

Rozpočtová pravidla považují v § 44 odst. 1 písm. g) neprovedení odvodu podle § 45 odst. 10 za **porušení rozpočtové kázně**.

3.3 Platby za služby na základě neúčinných smluv

MS Praha v prosinci 2017 uhradil přijatou **fakturu** ve výši 302 tis. Kč, **aniž by existoval smluvní titul, který by MS Praha opravňoval výdaj učinit**. Smlouva byla uzavřena až v únoru 2018, kdy zároveň nabyla účinnosti.

MS Praha v roce 2018 a v lednu 2019 **převzal služby** od dodavatelů, **za které zaplatil, a to na základě neúčinných smluv**. MS Praha totiž neuveřejnil příslušné dodatky ke smlouvám a samotné smlouvy prostřednictvím registru smluv, přestože se na ně tato povinnost vztahovala. **Neuveřejněné smlouvy tak nenabýly** dle § 6 odst. 1 zákona o registru smluv **účinnosti**.

MS Praha tak v roce 2017, 2018 a 2019 neoprávněně použil peněžní prostředky státního rozpočtu ve smyslu § 3 písm. e) rozpočtových pravidel. Rozpočtová pravidla považují v § 44 odst. 1 písm. a) neoprávněně použití peněžních prostředků státního rozpočtu za **porušení rozpočtové kázně**.

4. Ostatní zjištění

4.1 Peněžité záruky připadlé státu

MS Praha v některých případech trestních řízení využívá přijetí tzv. peněžité záruky jako institutu nahrazujícího vazbu, a to dle § 73a trestního řádu. Jestliže obviněný poruší podmínky, za kterých byla peněžítá záruka složena, rozhodne soud svým usnesením o tom, že peněžítá záruka připadá státu.

MS Praha svým usnesením rozhodl, že složená peněžítá záruka:

- ve výši 1 mil. Kč připadá státu (usnesení nabylo právní moci v dubnu 2015),
- ve výši 3 mil. Kč připadá státu (usnesení nabylo právní moci v červenci 2010).

V obou případech si však MS Praha i po právní moci usnesení ponechal uvedené peněžní prostředky na svém bankovním účtu (na účtu cizích prostředků) a převod na příjmový bankovní účet ÚZSVM realizoval až v roce 2019 po upozornění NKÚ.

Peněžité záruky připadlé dle § 73a odst. 4 trestního řádu státu jsou majetkem, který stát nově nabyt. V případě převodu peněžítých záruk připadlých státu na ÚZSVM se jedná o převod nově nabytého majetku státu té OSS, která je příslušná s ním hospodařit (viz ustanovení § 10 a § 11 zákona o majetku ČR).

Peněžité záruky připadlé dle § 73a odst. 4 trestního řádu státu nelze považovat za příjmy státního rozpočtu dle § 6 odst. 1 rozpočtových pravidel. Nejedná se tedy o odvod příjmů státního rozpočtu do rozpočtu, na který by bylo možné aplikovat lhůty stanovené v § 45 odst. 10 rozpočtových pravidel.

NKÚ však poukazuje na výraznou časovou prodlevu (i 9 let), která uplynula od data, kdy peněžítá záruka připadla státu do okamžiku převedení této záruky na příjmový bankovní účet ÚZSVM. MS Praha převod realizoval až v roce 2019 na základě upozornění NKÚ. Vzhledem k tomu, že zákon o majetku ČR výslovně nestanoví lhůtu pro převod majetku na ÚZSVM dle § 11 odst. 2 tohoto zákona, platí, že MS Praha měl peněžité záruky převést na ÚZSVM bez zbytečného odkladu.

V této souvislosti **NKÚ doporučuje, aby peněžítá záruka, která připadá státu dle ustanovení § 73a odst. 4 trestního řádu, byla v právních předpisech označena jako příjem státního rozpočtu (v § 6 odst. 1 rozpočtových pravidel, případně přímo v trestním řádu v ustanovení § 73a) a příslušný soud ji tak odváděl na příjmový účet státního rozpočtu přímo. Tím by odpadla interakce mezi příslušným soudem a ÚZSVM a i na tyto převody by se vztahovaly lhůty pro odvod příjmů státního rozpočtu do rozpočtu stanovené v § 45 odst. 10 rozpočtových pravidel a případná sankce za nedodržení těchto lhůt v podobě porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 písm. g) rozpočtových pravidel.**

4.2 Pozdní vrácení soudních poplatků

MS Praha vrací poplatníkům soudní poplatky, a to v případech vyjmenovaných v § 10 zákona o soudních poplatcích. MS Praha je povinen na základě tohoto zákona zaplacený soudní

poplatek vracet ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým o vrácení rozhodl. Kontrola zjistila případy, kdy **MS Praha soudní poplatky v zákonné lhůtě nevracel**, a postupoval tak v rozporu se zákonem o soudních poplatcích¹⁵. **Tímto jednáním se MS Praha vystavuje riziku platby úroků** z vratitelného přeplatku. Pokud by věřitelé svůj nárok uplatnili, jednalo by se jen u zjištěných případů o částku přesahující **437 tis. Kč**.

4.3 Daň z přidané hodnoty

MS Praha na základě uzavřených smluv o dodávkách energií zajišťoval pro spoluvlastníky budovy Hybernská 20, Praha 1, a dále také pro akciovou společnost mající v této budově pobočku dodávky tepla a chladu, které vyráběl ve vlastním zařízení. **MS Praha tím uskutečňoval činnosti, při kterých se podle zákona o DPH považuje za osobu povinnou k dani. MS Praha v účetním období 2017 prokazatelně překročil výši obrátu** uvedenou v § 6 odst. 1 zákona o DPH a měl povinnost dle § 94 odst. 1 tohoto zákona podat na místně příslušný finanční úřad přihlášku k registraci a stát se plátcem DPH¹⁶. Vzhledem k tomu, že **MS Praha** tuto zákonnou povinnost nesplnil a **přihlášku k registraci k DPH nepodal**, postupoval v rozporu se zákonem o DPH.

4.4 Daň z nemovitých věcí

MS Praha pronajímal nebytové prostory k podnikání. Dle zákona o dani z nemovitých věcí se tak na stavby, ve kterých se tyto nebytové prostory nacházely, nevztahovalo osvobození od daně ze staveb a jednotek. **MS Praha nepodal za roky 2016 a 2017 daňové přiznání k dani z nemovitých věcí v řádném termínu**, a postupoval tak v rozporu s ustanovením § 13a zákona o dani z nemovitých věcí. MS Praha byl v souladu s tímto ustanovením povinen podat daňové přiznání příslušnému správci daně do 31. ledna příslušného zdaňovacího období. MS Praha podal dodatečná daňová přiznání k dani z nemovitých věcí za roky 2016 a 2017 až v únoru 2018.

Seznam zkratk

DPH	daň z přidané hodnoty
MS Praha	Městský soud v Praze
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
OSS	organizační složka/y státu
ÚZ	účetní závěrka MS Praha sestavená k 31. prosinci 2017
ÚZSVM	Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

¹⁵ V rámci kontrolovaných dokladů bylo porušování zákona o soudních poplatcích zjištěno v letech 2013, 2015, 2016 a 2017.

¹⁶ Neplnění povinností MS Praha vyplývajících ze zákona o DPH bylo posuzováno pouze ve vztahu k dodávkám tepla do objektu Hybernská 20, Praha 1, s přihlédnutím k výši úplat za pronájem.